

ZUTPHIENS BAROK ENSEMBLE

onder leiding van Elin Eriksson

Barok around the clock!

Het Zutphens Barok Ensemble neemt samen met u de dag van een barokmusicus door, op zondag 28 juni 2015, om 15.30 u in de St.-Elisabethkapel te Zutphen

De klanken waarmee een barokmusicus ontwaakt willen wij u graag besparen. Wij beginnen de dag daarom met:

1. Ontbijt met *Musikalische Frühlings-Früchte* van Dietrich Becker (1623-1679)
Sonata à 5 in F: Adagio-Allegro-Adagio-( )-Adagio
De Hamburger Dietrich Becker droeg deze muziek in 1668 op aan de burgemeesters en raadsheren van Hamburg, uit dankbaarheid voor zijn aanstelling als leider van de Ratsmusik.

Wakker is een barokmusicus na zo'n fruitig ontbijt nog allerminst. Koffie, dat is wat we nodig hebben! Op naar Kaffeehaus Zimmermann te Leipzig, waar de heer J.S. Bach kind aan huis is en waar een sopraan, Lieschen, voor ons een aria zingt:

2. Aria 'Ei! wie schmeckt der Coffee süße' uit cantate BWV 211 'Schweigt stille, plaudert nicht' (Koffie-Kantate) van Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Ei! wie schmeckt der Coffee süße, lieblicher als tausend Küsse, milder als Muskateneiswein.

Coffee, Coffee muss ich haben, und wenn Jemand mich will laben, ach, so schenckt mir Coffee ein!

Bach schreef deze moralistische cantate, over de verslavende werking van koffie, rond 1734 voor uitvoeringen in Kaffeehaus Zimmermann door het 'Bachische Collegium Musicum'. Eigenlijk is het een kleine komische opera. Herr Schlendrian (meneer Luiwammes) probeert zijn dochter Lieschen te vergeefs van haar

koffieverslaving af te praten. Maar is het wel koffie waar Lieschen werkelijk naar smacht? We zullen het vandaag nog weten...

We zitten hier goed. Behalve koffiedrinken kun je bij Zimmermann namelijk ook prima eten. Bach en zijn collegium vullen de tijd tot de lunch nog wel eventjes op voor ons. Ze spelen van alles: Telemann, Locatelli, Händel ... en misschien ook Roman, die wel de Zweedse Händel werd genoemd:

3. Triosonate in g voor twee hobo's en basso continuo, Johan Helmich Roman (1694-1758): Adagio-Allegro-Andante-Presto assai
Sinds wij Elin Eriksson in ons midden hebben spelen we geregeld muziek van Roman, "de vader van de Zweedse muziek". Elke keer zijn wij verrast door de schoonheid ervan.

Ah, daar is de lunchkaart al. Wij gaan voor een Franse déjeuner:

4. Concert pour quatre parties de violes, Marc-Antoine Charpentier (1634-1704):
Prélude 1-Prélude 2-Sarabande-Gigue angloise-Gigue française-Passecaïlle
Met deze muziek nemen we een voorproefje op de uitvoeringen van Charpentier's Messe de Minuit op 19 en 20 december aanstaande.

Na zo'n déjeuner zijn we wel weer aan koffie toe. We zitten immers nog steeds in Kaffeehaus Zimmermann, en Lieschen wil graag voor ons zingen:

5. Aria 'Heute noch' uit cantate BWV 211, Kaffee-Kantate van Johann Sebastian Bach
Heute noch, lieber Vater tut es doch.
Ach, ein Mann! Ach, ach, ein Mann! Wahrlich, dieser steht mir an.
Als vader Schlendrian nou eens een knappe echtgenoot vindt voor dochter Lieschen, dan wil zij wel beloven te stoppen met koffie drinken. Maar Lieschen is niet voor één gat te vangen: in het huwelijkscontract laat zij opnemen dat zij zoveel koffie mag drinken als zij wil.

Inmiddels is het halverwege de middag, het moment waarop de meeste barokmusici uit het zicht verdwijnen. Meestal zitten ze rond deze tijd in een onverwarmde kerk te repeteren voor een passie, oratorium of cantate die diezelfde avond nog moet worden uitgevoerd. Het avondeten stelt nooit veel voor: soep en een broodje. Met een volle maag is het immers moeilijk zingen en spelen. Vóór het concert doen we wel graag een dutje, dat echter korter van duur zal zijn dan de rust waar het in het volgende koraal over gaat:

6. Ach Herr, lass deine lieben Engelein, van Franz Tunder (1614-1667)

Ach Herr, lass deine lieben Engelein
am letzten Ende die Seele mein
in Abrahams Schoss tragen,
den Leib in seinem Schlafkämmerlein
gar sanft ohn einige Qual und Pein
ruhen bis an jüngsten Tag.

Alsdann vom Tod erwecke mich,
Dass meine Augen sehen dich
in ewiger Freude, o Gottes Sohn,
mein Heiland und Genadenthron.

Herr Jesu Christ,
erhöre mich, erhöre mich,
ich will Dich preisen ewiglich.

Amen.

Tekst: Martin Schalling, Amberg, 1569; melodie: anoniem, 1577

Zo mooi en diep kan barokmuziek zijn. Na het concert volgt de ontlading: het leven moet worden gevierd! Party-time! Er ontketent zich een heuse brylcreem-party tot in de kleine uurtjes met muziek uit Venetië, waar ze weten wat feestvieren is:

7. Sinfonia in sol minore, van Tomaso Albinoni (1671-1751)

All(egr)o-Larghetto é sempre piano-All(egr)o

Tomaso Albinoni zag zichzelf lange tijd als 'dilettante veneto', een amateur uit Venetië. Pas vanaf zijn veertigste profileerde hij zich als beroepsmusicus. Hij schreef veel muziek voor het theater, en dat Bach zijn composities bewonderde bewijst de kwaliteit ervan.

Het Zutphens Barok Ensemble

De volgende spelers werken aan dit concert mee:

Viool 1: Elin Eriksson (leiding), Thijs Beekman, Wilma Mak, Ien Slijkhuis. **Viool 2:** Merijn Bouw, Liesbeth Kuhlemajier, Maria Spenkelink, Jeroen Tonnaer, Suzanne Wever. **Altviool:** Immelies van der Drift, Niels Jaspers, Josée Pegt. **Cello:** Jolly Berfelo, Barbara van Veen. **Klavencimbel:** Alet Maasland. **Traverso:** Martin Knotters. **Hobo:** Rudi Grevink, Cynthia Spencer. **Fagot:** Germaine Anema.

Met medewerking van: Britta Verboom, sopraan.

Het Zutphens Barok Ensemble legt zich toe op een historische speelstijl. Het ensemble speelt muziek die is geschreven in de periode tussen 1600 en 1800. De spelers gebruiken kopieën van barokinstrumenten of moderne instrumenten die aangepast zijn en spelen in een historische (lage) stemming. De blaasinstrumenten hebben slechts enkele kleppen en de strijkers spelen met een barokstok op darmsnaren. De leden zijn gevorderde amateurs, enkelen hebben een professionele achtergrond. Het ensemble staat onder leiding van barokvioliste Elin Eriksson en repeteert elke dinsdagavond in Zutphen.

Dit concert is mede mogelijk gemaakt door onze gulle gevers en sponsors. Met dank aan Bloemsierkunst Markerink in Zutphen. Onze sponsors zijn:

We heffen geen vastgestelde toegangsprijs. Om de kosten te dekken is er na afloop van het concert een collecte bij de uitgang voor een vrijwillige bijdrage. Daar kunt u zich ook opgeven om gulle gever te worden.

Het **Zutphens Barok Ensemble** speelt regelmatig concerten op verschillende locaties. Kijk op onze website: www.zutphensbarokensemble.nl.